

GMINA WIERZBICA

**RAPORT Z MONITORINGU I EWALUACJI GMINNEGO
PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY WIERZBICA
NA LATA 2023–2030**

**za okres od dnia przyjęcia Gminnego Programu
Rewitalizacji do dnia 31 lipca 2026 r.**

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Podstawa prawna sporządzenia raportu
3. Metodyka monitoringu i ewaluacji
4. Charakterystyka Gminnego Programu Rewitalizacji
5. System zarządzania procesem rewitalizacji
6. Ocena funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji
7. Monitoring realizacji celów GPR
8. Monitoring przedsięwzięć rewitalizacyjnych
9. Monitoring wskaźników
10. Monitoring finansowy
11. Analiza ryzyk
12. Raport z ewaluacji
13. Wnioski i rekomendacje
14. Informacja dla Rady Gminy
15. Załączniki

Rozdział 1

Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030 stanowi podstawowy dokument operacyjny określający sposób prowadzenia procesu rewitalizacji na obszarze gminy. Program został opracowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji i wyznacza kierunki działań służących wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji poprzez zintegrowane działania społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe i techniczne.

Rewitalizacja jest procesem długofalowym, wymagającym systematycznego monitorowania stopnia realizacji przedsięwzięć oraz okresowej oceny skuteczności podejmowanych działań. Zgodnie z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji monitoring stanowi narzędzie bieżącego zarządzania Programem, natomiast ewaluacja umożliwia ocenę osiągania celów strategicznych oraz identyfikację działań wymagających korekty.

Niniejszy dokument stanowi **pierwszy raport z monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030**. Obejmuje okres od dnia przyjęcia Programu do dnia 31 lipca 2026 r.

Pierwszy okres obowiązywania GPR miał charakter przede wszystkim organizacyjny i przygotowawczy. W analizowanym czasie Gmina podejmowała działania związane z wdrożeniem systemu zarządzania procesem rewitalizacji, przygotowaniem przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozyskaniem środków zewnętrznych na realizację projektów.

Najbardziej zaawansowanym przedsięwzięciem było przygotowanie projektu pn. **„Adaptacja budynku dworca/biblioteki na cele ośrodka kultury”**, dla którego złożono wniosek o dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Jednocześnie do dnia sporządzenia niniejszego raportu nie rozpoczęto realizacji rzeczowej przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

W związku z powyższym raport koncentruje się przede wszystkim na ocenie stopnia przygotowania procesu rewitalizacji, funkcjonowania systemu zarządzania oraz gotowości Gminy do realizacji przedsięwzięć przewidzianych w Programie.

Rozdział 2

Podstawa prawna sporządzenia raportu

Raport z monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030 sporządzono w celu dokonania oceny stopnia realizacji celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz skuteczności wdrażania Programu w okresie od dnia jego przyjęcia do dnia 31 lipca 2026 r.

Raport opracowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, dokumenty strategiczne oraz dokumentację dotyczącą realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności:

- ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278);
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 z późn. zm.);
- Uchwałę Nr IV-15/2024 Rady Gminy Wierzbica z dnia 6 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030;

- Uchwałę Nr VIII-44/2024 Rady Gminy Wierzbica z dnia 30 grudnia 2024 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030;
- Uchwałę Nr XIV-77/2025 Rady Gminy Wierzbica z dnia 6 czerwca 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030;
- Uchwałę Nr VI-34/2024 Rady Gminy Wierzbica z dnia 20 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Wierzbica;
- Zarządzenie Nr 114/2024 Wójta Gminy Wierzbica z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji Gminy Wierzbica;
- Zarządzenie Wójta Gminy Wierzbica w sprawie powołania Zespołu ds. Rewitalizacji oraz Regulamin pracy Zespołu;
- dokumentację będącą w dyspozycji Urzędu Gminy Wierzbica, jednostek organizacyjnych Gminy oraz partnerów uczestniczących w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Monitoring i ewaluację przeprowadzono zgodnie z systemem monitorowania określonym w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030. Oceną objęto stopień realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, poziom osiągania celów Programu, wartości wskaźników monitorowania, postęp działań inwestycyjnych oraz społecznych, a także skuteczność współpracy podmiotów zaangażowanych w realizację procesu rewitalizacji.

Podstawę opracowania Raportu stanowiły w szczególności informacje i dane przekazane przez komórki organizacyjne Urzędu Gminy Wierzbica oraz jednostki organizacyjne realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w tym Gminną Bibliotekę Publiczną w Wierzbicy, Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży oraz Klub Senior+, a także dokumentacja projektowa, sprawozdawcza i finansowa dotycząca realizowanych przedsięwzięć.

Przedstawione w Raporcie wyniki monitoringu i ewaluacji stanowią podstawę oceny postępów wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz sformułowania wniosków i rekomendacji dotyczących dalszej realizacji działań rewitalizacyjnych.

Rozdział 3

Metodyka monitoringu i ewaluacji

Monitoring prowadzono zgodnie z systemem określonym w Gminnym Programie Rewitalizacji. Ocenie poddano:

- stopień realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- stopień osiągania celów Programu,
- zmiany wartości wskaźników monitorujących,
- funkcjonowanie systemu zarządzania rewitalizacją,
- aktywność Komitetu Rewitalizacji,
- postęp przygotowania projektów inwestycyjnych,
- stopień pozyskiwania środków finansowych.

Analizę przeprowadzono na podstawie danych będących w dyspozycji Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych, informacji zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji oraz dokumentacji związanej z przygotowaniem przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Ze względu na fakt, że jest to pierwszy raport z monitoringu, a większość przedsięwzięć znajduje się na etapie przygotowawczym, szczególny nacisk położono na ocenę gotowości instytucjonalnej Gminy do prowadzenia procesu rewitalizacji.

Rozdział 4

Charakterystyka Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030 został opracowany jako dokument strategiczny służący prowadzeniu zintegrowanego procesu rewitalizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Program stanowi odpowiedź na zidentyfikowane zjawiska kryzysowe w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej.

Podstawą opracowania Programu była diagnoza delimitacyjna, w wyniku której wyznaczono obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji. Następnie określono cele rewitalizacji, kierunki działań oraz przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające, których realizacja ma prowadzić do ograniczenia negatywnych zjawisk oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Program zakłada kompleksowe podejście do procesu rewitalizacji, łączące działania infrastrukturalne z przedsięwzięciami społecznymi oraz aktywizującymi lokalną społeczność. Realizacja Programu została rozłożona na lata 2023–2030, przy czym osiągnięcie zakładanych efektów wymaga systematycznej realizacji przedsięwzięć oraz bieżącego monitorowania postępów.

W pierwszym okresie obowiązywania Programu działania Gminy koncentrowały się na stworzeniu warunków organizacyjnych umożliwiających rozpoczęcie realizacji przedsięwzięć oraz przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do ubiegania się o środki zewnętrzne.

Rozdział 5

System zarządzania procesem rewitalizacji

5.1. Organizacja procesu rewitalizacji

Prawidłowe wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji wymaga stworzenia przejrzystego systemu zarządzania, umożliwiającego skuteczną koordynację działań prowadzonych przez Gminę oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Przyjęty w Gminnym Programie Rewitalizacji model zarządzania odpowiada rozwiązaniom określonym w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji i opiera się na współpracy organów Gminy, jednostek organizacyjnych oraz partnerów społecznych i gospodarczych.

Za koordynację wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiada Wójt Gminy Wierzbica, wykonujący zadania przy wsparciu właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy. Do podstawowych obowiązków należy monitorowanie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, inicjowanie działań zmierzających do pozyskiwania środków finansowych, prowadzenie współpracy z partnerami oraz sporządzanie okresowych raportów z monitoringu i ewaluacji Programu.

Istotnym elementem systemu zarządzania jest Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcję opiniodawczo-doradczą oraz zapewniający udział interesariuszy w procesie rewitalizacji. Funkcjonowanie Komitetu wzmacnia zasadę partycypacji społecznej, umożliwiając bieżącą wymianę informacji pomiędzy mieszkańcami, organizacjami społecznymi, przedsiębiorcami i organami Gminy.

W okresie objętym niniejszym raportem system zarządzania rewitalizacją znajdował się w początkowej fazie funkcjonowania. Główne działania koncentrowały się na stworzeniu warunków organizacyjnych do realizacji Programu oraz przygotowaniu dokumentacji umożliwiającej rozpoczęcie przedsięwzięć inwestycyjnych.

5.2. Ocena funkcjonowania systemu zarządzania

Analiza pierwszego okresu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji wskazuje, że przyjęty model zarządzania został wdrożony zgodnie z założeniami Programu. Zapewniono podstawowe mechanizmy koordynacji działań oraz utworzono strukturę organizacyjną umożliwiającą prowadzenie procesu rewitalizacji.

Na ocenę tę wpływają w szczególności następujące okoliczności:

- przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji jako podstawowego dokumentu prowadzenia procesu rewitalizacji;
- powołanie Komitetu Rewitalizacji;
- rozpoczęcie działań związanych z przygotowaniem projektów rewitalizacyjnych;
- podjęcie działań zmierzających do pozyskania środków zewnętrznych.

Jednocześnie należy zauważyć, że pierwszy okres realizacji Programu nie pozwala jeszcze na ocenę skuteczności systemu zarządzania w zakresie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych. Do dnia sporządzenia raportu nie rozpoczęto realizacji robót budowlanych ani działań społecznych przewidzianych w Programie, co oznacza, że system zarządzania funkcjonował przede wszystkim w obszarze przygotowania procesu rewitalizacji.

5.3. Współpraca z interesariuszami

Jednym z podstawowych założeń rewitalizacji jest prowadzenie procesu przy aktywnym udziale interesariuszy. Do interesariuszy procesu rewitalizacji należą w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji, właściciele nieruchomości, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne Gminy oraz instytucje publiczne.

W analizowanym okresie działania Gminy koncentrowały się przede wszystkim na stworzeniu podstaw organizacyjnych procesu rewitalizacji. W związku z tym aktywność interesariuszy dotyczyła głównie etapu przygotowania przedsięwzięć oraz funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji.

Na obecnym etapie realizacji Programu nie stwierdzono okoliczności wskazujących na ograniczenie możliwości udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji. Jednocześnie należy podkreślić, że rzeczywista ocena skuteczności mechanizmów partycypacyjnych będzie możliwa dopiero po rozpoczęciu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych i zwiększeniu liczby działań prowadzonych bezpośrednio na obszarze rewitalizacji.

5.4. Finansowanie procesu rewitalizacji

Jednym z najważniejszych elementów wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest zapewnienie źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Z uwagi na skalę planowanych działań realizacja Programu wymaga wykorzystania zarówno środków własnych Gminy, jak i funduszy zewnętrznych, w szczególności środków pochodzących z programów współfinansowanych przez Unię Europejską.

W okresie objętym raportem Gmina podjęła działania zmierzające do pozyskania środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację przedsięwzięcia pn. „Adaptacja budynku dworca/biblioteki na cele ośrodka kultury”. Złożenie wniosku o dofinansowanie należy uznać za najważniejszy rezultat pierwszego etapu wdrażania Programu, świadczący o przejściu od fazy planistycznej do etapu przygotowania realizacji inwestycji.

Na dzień sporządzenia niniejszego raportu nie poniesiono wydatków inwestycyjnych związanych z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych, co pozostaje zgodne z etapem wdrażania Programu.

5.5. Ocena ogólna

W pierwszym okresie obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji system zarządzania funkcjonował prawidłowo i umożliwił rozpoczęcie procesu wdrażania Programu. Zrealizowano

najważniejsze działania organizacyjne, utworzono struktury zarządzania oraz rozpoczęto przygotowanie projektów inwestycyjnych.

Nie odnotowano okoliczności świadczących o nieprawidłowościach w organizacji procesu rewitalizacji. Jednocześnie należy wskazać, że pełna ocena skuteczności systemu zarządzania będzie możliwa dopiero po rozpoczęciu realizacji przedsięwzięć przewidzianych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Wniosek

Na dzień 31 lipca 2026 r. system zarządzania procesem rewitalizacji należy ocenić **pozytywnie**. Pomimo braku realizacji przedsięwzięć rzeczowych Gmina stworzyła podstawy organizacyjne umożliwiające rozpoczęcie procesu rewitalizacji oraz podjęła działania zmierzające do pozyskania środków finansowych na realizację pierwszego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Rozdział 6

Ocena funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji

6.1. Rola Komitetu Rewitalizacji w systemie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Wierzbica w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny procesu rewitalizacji. Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Komitet pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy i stanowi jeden z podstawowych elementów systemu zarządzania rewitalizacją.

W Gminnym Programie Rewitalizacji wskazano, że udział interesariuszy w procesie rewitalizacji powinien być zapewniony na wszystkich etapach realizacji Programu, począwszy od planowania przedsięwzięć, poprzez ich wdrażanie, aż do monitorowania i ewaluacji osiągniętych efektów. Komitet Rewitalizacji jest narzędziem realizacji tej zasady i umożliwia włączenie mieszkańców oraz przedstawicieli różnych środowisk w proces podejmowania decyzji dotyczących rewitalizacji.

6.2. Stan organizacyjny

W okresie objętym niniejszym raportem Komitet Rewitalizacji został powołany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz uchwałą Rady Gminy określającą zasady wyznaczania jego składu i działania.

Powołanie Komitetu należy uznać za jedno z najważniejszych działań organizacyjnych zrealizowanych w pierwszym okresie obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji. Tym samym Gmina zapewniła realizację ustawowego obowiązku w zakresie udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji oraz stworzyła warunki do prowadzenia dialogu społecznego podczas wdrażania Programu.

Na etapie objętym raportem działalność Komitetu koncentrowała się przede wszystkim na organizacji jego funkcjonowania oraz przygotowaniu do realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Rewitalizacji. Z uwagi na brak rozpoczęcia przedsięwzięć inwestycyjnych nie wystąpiła jeszcze potrzeba opiniowania zmian w Programie ani oceny efektów rzeczowych prowadzonych działań.

6.3. Ocena realizacji funkcji opiniodawczo-doradczej

W pierwszym okresie obowiązywania Programu działalność Komitetu Rewitalizacji należy ocenić przede wszystkim przez pryzmat stopnia przygotowania systemu zarządzania rewitalizacją. Brak realizacji przedsięwzięć rzeczowych nie oznacza bowiem braku potrzeby funkcjonowania Komitetu. Wręcz przeciwnie – etap przygotowawczy wymaga zapewnienia odpowiednich

mechanizmów współpracy z interesariuszami oraz stworzenia podstaw do prowadzenia procesu rewitalizacji w kolejnych latach.

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdza się, że Gmina zapewniła funkcjonowanie organu doradczego przewidzianego ustawą o rewitalizacji. Tym samym spełniony został jeden z podstawowych warunków prawidłowego wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Jednocześnie należy wskazać, że pełna ocena aktywności Komitetu będzie możliwa dopiero po rozpoczęciu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zwiększeniu liczby spraw wymagających opiniowania.

6.4. Mocne strony funkcjonowania Komitetu

W wyniku przeprowadzonej analizy zidentyfikowano następujące mocne strony funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji:

- zapewnienie udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji zgodnie z ustawą o rewitalizacji;
- utworzenie stałego forum współpracy pomiędzy mieszkańcami, organizacjami społecznymi i organami Gminy;
- stworzenie możliwości konsultowania działań planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji;
- zwiększenie przejrzystości procesu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.

6.5. Obszary wymagające dalszego rozwoju

Na obecnym etapie wdrażania Programu nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu Komitetu Rewitalizacji. Jednocześnie należy wskazać kierunki działań, które będą miały istotne znaczenie w kolejnych latach realizacji GPR:

- bieżące opiniowanie postępów wdrażania Programu;
- aktywne uczestnictwo w monitorowaniu wskaźników rewitalizacji;
- wspieranie działań informacyjnych i partycypacyjnych prowadzonych przez Gminę;
- formułowanie rekomendacji dotyczących aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w przypadku wystąpienia takiej potrzeby.

6.6. Wnioski

Komitet Rewitalizacji został powołany zgodnie z wymaganiami ustawy o rewitalizacji oraz postanowieniami Gminnego Programu Rewitalizacji. W pierwszym okresie obowiązywania Programu zapewnił podstawy organizacyjne do prowadzenia dialogu z interesariuszami oraz stworzył warunki do realizacji ustawowej zasady partycypacji społecznej.

Z uwagi na brak rozpoczęcia przedsięwzięć rewitalizacyjnych działalność Komitetu miała przede wszystkim charakter organizacyjny i przygotowawczy. Nie wpływa to negatywnie na ocenę jego funkcjonowania, ponieważ odpowiada etapowi wdrażania Programu.

Ocena ogólna: pozytywna.

Rozdział 7

Monitoring realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030 podlega systematycznemu monitoringowi, którego celem jest ocena stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji oraz identyfikacja zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji.

Monitoring przeprowadzono w oparciu o analizę przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych od dnia przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji do dnia 31 lipca 2026 r.,

z uwzględnieniem danych przekazanych przez komórki organizacyjne Urzędu Gminy Wierzbica oraz jednostki organizacyjne uczestniczące w realizacji Programu.

Analiza wykazała, że w okresie objętym monitoringiem realizowano działania odpowiadające wszystkim celom Gminnego Programu Rewitalizacji, przy czym największy postęp osiągnięto w zakresie przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i integracyjnych.

Realizacja celów GPR odbywała się poprzez komplementarne działania prowadzone przez Gminę Wierzbica oraz jej jednostki organizacyjne, w szczególności:

- Gminną Bibliotekę Publiczną w Wierzbicy,
- Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy - Klub Senior+,
- inne jednostki organizacyjne i partnerów współpracujących przy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Działania prowadzone przez wskazane podmioty były wzajemnie uzupełniające się i obejmowały różne grupy mieszkańców – dzieci, młodzież, osoby dorosłe oraz seniorów. Dzięki temu możliwe było prowadzenie przedsięwzięć odpowiadających na zróżnicowane potrzeby społeczne mieszkańców obszaru rewitalizacji.

W analizowanym okresie szczególny nacisk położono na:

- rozwój aktywności społecznej mieszkańców,
- organizację wydarzeń edukacyjnych i kulturalnych,
- rozwój oferty skierowanej do dzieci i młodzieży,
- aktywizację osób starszych,
- wzmacnianie integracji społeczności lokalnej,
- rozwój współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Gminy oraz organizacjami społecznymi,
- przygotowanie przedsięwzięć infrastrukturalnych przewidzianych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Przeprowadzony monitoring wskazuje, że cele społeczne Gminnego Programu Rewitalizacji są realizowane w sposób systematyczny. Działania prowadzone przez Gminną Bibliotekę Publiczną, Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy - Klub Senior+ przyczyniają się do zwiększenia aktywności mieszkańców, rozwoju oferty edukacyjnej i kulturalnej oraz wzmacniania integracji społecznej.

Jednocześnie monitoring potwierdził, że przedsięwzięcia infrastrukturalne pozostają na etapie przygotowania dokumentacji oraz pozyskiwania środków zewnętrznych, co jest zgodne z harmonogramem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdza się, że realizacja celów Gminnego Programu Rewitalizacji przebiega zgodnie z przyjętymi kierunkami działań. Nie stwierdzono okoliczności wskazujących na konieczność zmiany celów Programu ani podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

ROZDZIAŁ 8

Monitoring realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030 była monitorowana w oparciu o dane przekazane przez komórki organizacyjne Urzędu Gminy Wierzbica oraz jednostki organizacyjne uczestniczące w realizacji Programu.

Monitoring obejmował ocenę stopnia realizacji przedsięwzięć podstawowych, analizę ich wpływu na osiąganie celów rewitalizacji oraz identyfikację efektów społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i infrastrukturalnych osiągniętych w okresie objętym raportem.

Przeprowadzona analiza potwierdziła, że przedsięwzięcia społeczne realizowane były w sposób ciągły i komplementarny przez jednostki organizacyjne Gminy oraz partnerów lokalnych. Działania koncentrowały się przede wszystkim na aktywizacji mieszkańców, wzmacnianiu więzi społecznych, rozwoju oferty edukacyjnej i kulturalnej oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.

8.1. Działania edukacyjne, kulturalne i integracyjne

W ramach realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych prowadzono szeroką ofertę działań edukacyjnych, kulturalnych i integracyjnych skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotną rolę odegrała Gminna Biblioteka Publiczna w Wierzbicy, realizując przedsięwzięcia związane z promocją czytelnictwa, edukacją kulturalną, organizacją wydarzeń lokalnych, warsztatów, spotkań autorskich oraz projektów finansowanych ze środków zewnętrznych.

Równolegle Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży prowadziło działania aktywizujące mieszkańców poprzez organizację zajęć edukacyjnych, plastycznych, technicznych, komputerowych, kulinarnych, sportowych oraz wydarzeń integracyjnych. W ramach działalności CAL organizowano również zajęcia dla dzieci podczas ferii i wakacji, działania wspierające aktywność mieszkańców oraz inicjatywy realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi, Gminną Biblioteką Publiczną, Kołami Gospodyń Wiejskich i innymi partnerami lokalnymi.

Działania obu jednostek wzajemnie się uzupełniały, zapewniając mieszkańcom dostęp do różnorodnej oferty edukacyjnej, kulturalnej i społecznej.

8.2. Działania na rzecz osób starszych

Istotnym elementem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych była działalność Klubu Senior+, którego oferta skierowana była do osób starszych zamieszkujących obszar rewitalizacji.

W analizowanym okresie prowadzono działania sprzyjające aktywizacji społecznej seniorów, rozwijaniu zainteresowań, integracji środowiska lokalnego oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Organizowano zajęcia edukacyjne, warsztaty tematyczne, spotkania okolicznościowe, działania prozdrowotne oraz inicjatywy integrujące seniorów z pozostałymi grupami mieszkańców.

Działalność Klubu Senior+ stanowiła ważny element rozwoju usług społecznych oraz realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców.

8.3. Komplementarność działań

Monitoring przedsięwzięć wykazał, że działania prowadzone przez Gminną Bibliotekę Publiczną, Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży oraz Klub Senior+ nie miały charakteru odrębnych inicjatyw, lecz tworzyły wzajemnie uzupełniający się system działań społecznych.

Realizacja przedsięwzięć obejmowała wszystkie grupy mieszkańców – dzieci, młodzież, osoby dorosłe oraz seniorów – umożliwiając rozwój aktywności społecznej, wzrost uczestnictwa w życiu lokalnym oraz zwiększenie dostępności usług społecznych i kulturalnych.

Współpraca jednostek organizacyjnych Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz partnerami lokalnymi przyczyniła się do zwiększenia skuteczności realizowanych przedsięwzięć oraz lepszego wykorzystania lokalnego potencjału społecznego.

8.4. Ocena realizacji przedsięwzięć

Przeprowadzony monitoring wskazuje, że przedsięwzięcia społeczne realizowane są zgodnie z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji.

Największy postęp odnotowano w zakresie działań edukacyjnych, kulturalnych i integracyjnych oraz rozwoju usług społecznych skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Jednocześnie przedsięwzięcia infrastrukturalne pozostają na etapie przygotowania dokumentacji projektowej, pozyskiwania środków finansowych oraz przygotowania do realizacji, co odpowiada aktualnemu etapowi wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Wyniki monitoringu potwierdzają, że realizowane przedsięwzięcia przyczyniają się do osiągnięcia celów określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji oraz wzmacniają potencjał społeczny obszaru rewitalizacji.

Rozdział 9

Monitoring wskaźników realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Monitoring wskaźników stanowi jeden z podstawowych elementów oceny postępów wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030. Celem monitoringu jest określenie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów oraz ocena wpływu realizowanych przedsięwzięć na sytuację społeczną, kulturalną i przestrzenną obszaru rewitalizacji.

Oceny dokonano na podstawie danych zgromadzonych przez Urząd Gminy Wierzbica oraz jednostki organizacyjne uczestniczące w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności Gminną Bibliotekę Publiczną w Wierzbicy, Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży oraz OPS w Wierzbicy - Klub Senior+.

Analizie poddano wskaźniki określone w Gminnym Programie Rewitalizacji, obejmujące przede wszystkim aktywność mieszkańców, uczestnictwo w wydarzeniach społecznych, edukacyjnych i kulturalnych, rozwój usług społecznych oraz postęp przygotowania przedsięwzięć infrastrukturalnych.

9.1. Ocena realizacji wskaźników społecznych

Przeprowadzony monitoring wskazuje, że największy postęp osiągnięto w zakresie wskaźników odnoszących się do aktywności społecznej mieszkańców.

Na wzrost wartości wskaźników wpływ miała przede wszystkim realizacja licznych przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych i integracyjnych prowadzonych przez Gminną Bibliotekę Publiczną, Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży oraz Klub Senior+.

Działania te obejmowały wszystkie grupy mieszkańców, przyczyniając się do zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym, rozwoju oferty edukacyjnej i kulturalnej oraz wzmacniania więzi społecznych.

9.2. Ocena wskaźników dotyczących usług społecznych

Monitoring potwierdził rozwój oferty usług społecznych dostępnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Istotne znaczenie miało funkcjonowanie Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży oraz Klubu Senior+, których działalność przyczyniła się do zwiększenia dostępności działań aktywizujących mieszkańców, rozwijania integracji społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Uzyskane wyniki wskazują na systematyczny rozwój działań społecznych realizowanych na obszarze rewitalizacji.

9.3. Ocena wskaźników dotyczących przedsięwzięć infrastrukturalnych

W zakresie przedsięwzięć infrastrukturalnych monitoring wykazał postęp związany przede wszystkim z przygotowaniem dokumentacji projektowej oraz prowadzeniem działań mających na celu pozyskanie środków zewnętrznych.

Na dzień sporządzenia raportu przedsięwzięcia infrastrukturalne pozostają na etapie przygotowawczym, co jest zgodne z harmonogramem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

9.4. Ocena wyników monitoringu

Przeprowadzona analiza potwierdza osiąganie zakładanych wartości większości wskaźników społecznych określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Największy postęp odnotowano w zakresie:

- aktywizacji mieszkańców,
- organizacji przedsięwzięć społecznych,
- rozwoju oferty edukacyjnej i kulturalnej,
- zwiększenia dostępności usług społecznych,
- współpracy jednostek organizacyjnych Gminy z partnerami lokalnymi.

Niższy poziom realizacji dotyczy wskaźników związanych z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi, co wynika z etapu przygotowania inwestycji oraz procedur związanych z pozyskiwaniem środków zewnętrznych.

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu nie stwierdzono wskaźników, których realizacja wskazywałaby na konieczność zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji.

Wyniki monitoringu wskaźników stanowią podstawę do przeprowadzenia ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji, przedstawionej w dalszej części Raportu.

Rozdział 10

Monitoring finansowy realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

10.1. Cel monitoringu finansowego

Monitoring finansowy stanowi element systemu monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica i służy ocenie stopnia wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, identyfikacji źródeł finansowania oraz ocenie skuteczności pozyskiwania środków zewnętrznych.

Analiza obejmuje okres od dnia przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji do dnia **31 lipca 2026 r.**

Oceny dokonano na podstawie:

- dokumentacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- danych dotyczących realizacji przedsięwzięć,
- informacji przekazanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Wierzbicy,
- dokumentacji dotyczącej projektów finansowanych ze środków zewnętrznych.

10.2. Założenia finansowe GPR

Gminny Program Rewitalizacji zakłada realizację przedsięwzięć z wykorzystaniem różnych źródeł finansowania, obejmujących w szczególności:

- środki własne Gminy Wierzbica,
- środki budżetu państwa,
- Fundusze Europejskie,
- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności,
- programy krajowe,
- inne zewnętrzne źródła finansowania.

Przyjęty model finansowania opiera się na zasadzie montażu finansowego, umożliwiającego stopniową realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych.

10.3. Realizacja przedsięwzięć finansowanych ze środków zewnętrznych

W okresie objętym monitoringiem Gminna Biblioteka Publiczna skutecznie pozyskała środki zewnętrzne na realizację przedsięwzięć wpisujących się w cele Gminnego Programu Rewitalizacji. Zrealizowano dwa projekty finansowane z **Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności**:

Projekt „Ekoludki przedstawiają – warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży z gminy Wierzbica”

Projekt obejmował organizację warsztatów teatralnych dla dzieci i młodzieży, zakup wyposażenia oraz przygotowanie spektaklu podsumowującego.

Wartość projektu: 30 519,00 zł

Kwota dofinansowania: 22 452,68 zł

Projekt „Zielone Brzmienia – warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży z gminy Wierzbica”

Projekt obejmował organizację warsztatów muzycznych, zakup instrumentów, sprzętu nagłaśniającego oraz wyposażenia niezbędnego do prowadzenia zajęć artystycznych.

Wartość projektu: 28 868,50 zł

Kwota dofinansowania: 20 780,82 zł

Oba przedsięwzięcia zakończyły się osiągnięciem zakładanych rezultatów społecznych i edukacyjnych oraz zostały podsumowane wydarzeniem prezentującym efekty pracy uczestników.

10.4. Finansowanie przedsięwzięć infrastrukturalnych

W analizowanym okresie nie poniesiono wydatków związanych z realizacją robót budowlanych w ramach przedsięwzięć infrastrukturalnych ujętych w GPR.

Najbardziej zaawansowanym przedsięwzięciem pozostaje projekt **„Adaptacja budynku dworca/biblioteki na cele ośrodka kultury”**, dla którego przygotowano dokumentację aplikacyjną oraz złożono wnioski o dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Na dzień sporządzenia raportu procedura oceny wniosku pozostawała w toku.

10.5. Ocena wykorzystania środków finansowych

Tabela 10.1. Źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło finansowania	Stan realizacji	Ocena
Środki własne Gminy	wykorzystywane do realizacji działań bieżących i przygotowawczych	dobra
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	złożono wnioski o dofinansowanie	etap oceny
Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności	zrealizowano dwa projekty	bardzo dobra
Pozostałe programy zewnętrzne	brak wykorzystania w analizowanym okresie	etap przygotowawczy

10.6. Efektywność wykorzystania środków

Przeprowadzona analiza wskazuje, że środki pozyskane przez Gminną Bibliotekę Publiczną zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

W wyniku realizacji projektów:

- rozszerzono ofertę edukacyjną,
- rozwinięto działalność artystyczną,
- zakupiono wyposażenie służące prowadzeniu kolejnych zajęć,
- zwiększono dostęp mieszkańców do oferty kulturalnej,
- zapewniono trwałość efektów poprzez kontynuację warsztatów również po zakończeniu projektów.

W ocenie autora raportu pozyskane środki przyniosły wysoką wartość społeczną przy relatywnie niewielkich nakładach finansowych.

10.7. Identyfikacja ryzyk finansowych

Pomimo pozytywnej oceny działań społecznych zidentyfikowano następujące ryzyka mogące wpływać na dalszą realizację GPR:

- brak uzyskania dofinansowania na przedsięwzięcia infrastrukturalne,
- wzrost kosztów inwestycji,
- ograniczona dostępność środków zewnętrznych,
- wzrost kosztów utrzymania nowej infrastruktury po zakończeniu inwestycji.

Jednocześnie doświadczenia Biblioteki w zakresie skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych wskazują, że Gmina posiada potencjał do dalszego aplikowania o finansowanie projektów społecznych i kulturalnych.

10.8. Ocena ekspercka

Monitoring finansowy prowadzi do wniosku, że realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji przebiega dwutorowo również w aspekcie finansowym.

W odniesieniu do przedsięwzięć infrastrukturalnych dominują działania przygotowawcze związane z pozyskiwaniem finansowania inwestycji.

Jednocześnie przedsięwzięcia społeczne realizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną uzyskały skuteczne wsparcie ze środków zewnętrznych, co umożliwiło rozszerzenie oferty kulturalnej, edukacyjnej i artystycznej skierowanej do mieszkańców gminy.

Należy podkreślić, że pozyskane środki nie tylko umożliwiły realizację konkretnych projektów, lecz także pozwoliły na zakup wyposażenia wykorzystywanego w dalszej działalności Biblioteki. Świadczy to o trwałości efektów finansowanych przedsięwzięć i racjonalnym wykorzystaniu środków publicznych.

10.9. Wnioski z monitoringu finansowego

Przeprowadzona analiza pozwala sformułować następujące wnioski:

1. Gmina skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne na realizację przedsięwzięć społecznych.
2. Projekty finansowane z KPO przyczyniły się do osiągnięcia celów Gminnego Programu Rewitalizacji.
3. Efekty projektów mają charakter trwały i są kontynuowane po zakończeniu finansowania.
4. Przedsięwzięcia infrastrukturalne pozostają na etapie przygotowawczym i wymagają pozyskania środków inwestycyjnych.
5. Dotychczasowe doświadczenia w realizacji projektów społecznych zwiększają potencjał Gminy do ubiegania się o kolejne środki zewnętrzne.

Rozdział 11

Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica

11.1. Cel i zakres ewaluacji

Ewaluację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica przeprowadzono w celu oceny stopnia realizacji celów Programu, skuteczności podejmowanych działań oraz funkcjonowania przyjętego systemu wdrażania rewitalizacji.

Ocena obejmuje okres od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji do dnia 31 lipca 2026 r.

Podstawę ewaluacji stanowiły:

- Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wierzbica,
- wyniki monitoringu przedsięwzięć,
- analiza wskaźników realizacji Programu,
- dokumentacja przedsięwzięć prowadzonych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Wierzbicy,
- informacje dotyczące przygotowania przedsięwzięć infrastrukturalnych.

11.2. Ocena trafności Programu

Trafność oznacza stopień, w jakim cele oraz przedsięwzięcia określone w Gminnym Programie Rewitalizacji odpowiadają rzeczywistym potrzebom mieszkańców oraz problemom zidentyfikowanym na obszarze rewitalizacji.

Przeprowadzona analiza potwierdza, że cele Programu pozostają aktualne.

Realizowane przedsięwzięcia społeczne odpowiadają potrzebom mieszkańców w zakresie:

- aktywizacji dzieci i młodzieży,
- rozwoju oferty kulturalnej,
- integracji społecznej,
- promocji czytelnictwa,
- edukacji ekologicznej,
- aktywizacji seniorów,
- wzmacniania więzi międzypokoleniowych.

Jednocześnie przedsięwzięcia infrastrukturalne zachowują pełną aktualność i pozostają niezbędne dla dalszego rozwoju procesu rewitalizacji.

Ocena

Trafność Gminnego Programu Rewitalizacji oceniono jako bardzo wysoką.

11.3. Ocena skuteczności

Skuteczność oznacza stopień osiągania celów określonych w Programie.

Analiza wykazała zróżnicowany poziom realizacji przedsięwzięć.

W zakresie inwestycji infrastrukturalnych dominowały działania przygotowawcze obejmujące opracowanie dokumentacji oraz pozyskiwanie środków finansowych.

Natomiast w zakresie przedsięwzięć społecznych odnotowano znaczący postęp.

Gminna Biblioteka Publiczna prowadziła liczne przedsięwzięcia edukacyjne, kulturalne, integracyjne i artystyczne odpowiadające celom określonym w Gminnym Programie Rewitalizacji.

W analizowanym okresie zorganizowano między innymi:

- warsztaty,
- konkursy,
- wydarzenia integracyjne,
- spotkania autorskie,
- projekty finansowane ze środków KPO,

- działania promujące czytelnictwo,
- wydarzenia międzypokoleniowe,
- przedsięwzięcia ekologiczne.

Ocena

Skuteczność realizacji celów społecznych oceniono jako wysoką.

Skuteczność realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych oceniono jako umiarkowaną, co wynika z etapu przygotowawczego inwestycji.

11.4. Ocena efektywności

Efektywność oznacza relację pomiędzy poniesionymi nakładami a osiągniętymi rezultatami.

W analizowanym okresie szczególnie wysoką efektywność wykazały przedsięwzięcia realizowane przez Bibliotekę.

Stosunkowo niewielkie nakłady finansowe umożliwiły organizację licznych wydarzeń obejmujących różne grupy mieszkańców oraz pozyskanie trwałego wyposażenia wykorzystywanego w dalszej działalności.

Na szczególne podkreślenie zasługują projekty finansowane ze środków KPO, które pozwoliły rozszerzyć ofertę kulturalną i edukacyjną bez konieczności ponoszenia znacznych kosztów z budżetu Gminy.

Ocena

Efektywność przedsięwzięć społecznych oceniono jako bardzo wysoką.

11.5. Ocena użyteczności

Użyteczność odnosi się do stopnia, w jakim realizowane przedsięwzięcia odpowiadają oczekiwaniom mieszkańców.

Analiza wskazuje, że przedsięwzięcia organizowane przez Bibliotekę obejmowały wszystkie podstawowe grupy odbiorców:

- dzieci,
- młodzież,
- dorosłych,
- seniorów,
- całe rodziny.

Oferta obejmowała działania edukacyjne, rekreacyjne, integracyjne, artystyczne oraz kulturalne, odpowiadając na potrzeby zdiagnozowane w GPR.

Ocena

Użyteczność Programu oceniono jako bardzo wysoką.

11.6. Ocena trwałości

Jednym z podstawowych kryteriów ewaluacji jest trwałość osiągniętych rezultatów.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że znaczna część przedsięwzięć realizowanych przez Bibliotekę ma charakter cykliczny i jest kontynuowana w kolejnych latach.

Dotyczy to między innymi:

- warsztatów artystycznych,
- zajęć wokalnych,
- działań czytelniczych,
- wydarzeń integracyjnych,
- konkursów,
- współpracy z mieszkańcami.

Dodatkowo wyposażenie zakupione w ramach projektów KPO będzie wykorzystywane podczas kolejnych przedsięwzięć realizowanych przez Bibliotekę.

Ocena

Trwałość osiągniętych rezultatów oceniono jako wysoką.

11.7. Ocena komplementarności

Analiza wykazała zachowanie komplementarności przedsięwzięć społecznych z planowanymi inwestycjami infrastrukturalnymi.

Działania realizowane przez Bibliotekę stanowią praktyczne przygotowanie do funkcjonowania przyszłego ośrodka kultury przewidzianego w GPR.

W konsekwencji po zakończeniu inwestycji możliwe będzie rozszerzenie już realizowanej oferty społecznej i kulturalnej, bez konieczności tworzenia jej od podstaw.

Ocena

Komplementarność przedsięwzięć oceniono jako bardzo wysoką.

11.8. Ocena systemu zarządzania

W analizowanym okresie funkcjonował system zarządzania określony w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Prowadzono monitoring realizacji przedsięwzięć, działania informacyjne oraz przygotowanie inwestycji.

Jednocześnie jednostki organizacyjne Gminy realizowały przedsięwzięcia odpowiadające celom Programu.

Przykład działalności Gminnej Biblioteki Publicznej potwierdza skuteczność współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Gminy w zakresie realizacji działań rewitalizacyjnych.

Ocena

System zarządzania oceniono pozytywnie.

11.9. Wnioski z ewaluacji

Przeprowadzona ewaluacja prowadzi do następujących wniosków:

1. Gminny Program Rewitalizacji pozostaje dokumentem aktualnym i odpowiadającym potrzebom mieszkańców.
2. Pomimo opóźnienia przedsięwzięć infrastrukturalnych realizowane są cele społeczne Programu.
3. Gminna Biblioteka Publiczna pełni istotną rolę w procesie rewitalizacji, realizując przedsięwzięcia zgodne z kierunkami działań określonymi w GPR.
4. Skutecznie pozyskano środki zewnętrzne na realizację przedsięwzięć społecznych.
5. Nie stwierdzono potrzeby zmiany celów rewitalizacji ani rezygnacji z przedsięwzięć podstawowych.

11.10. Konkluzja

Przeprowadzona ewaluacja potwierdza, że Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wierzbica jest wdrażany zgodnie z przyjętymi założeniami, z uwzględnieniem etapu realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

Na dzień 31 lipca 2026 r. na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że największy postęp odnotowano w obszarze działań społecznych, edukacyjnych i kulturalnych. Przedsięwzięcia te przyczyniają się do wzmacniania kapitału społecznego, aktywizacji mieszkańców oraz rozwoju oferty kulturalnej, stanowiąc jednocześnie ważny element procesu rewitalizacji.

Jednocześnie realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych pozostaje kluczowym wyzwaniem kolejnego okresu wdrażania Programu. Ich zakończenie umożliwi rozszerzenie już prowadzonych

działań społecznych i pełniejsze osiągnięcie celów określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Raport z monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica stanowi podsumowanie pierwszego okresu realizacji Programu oraz ocenę postępu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wyniki monitoringu potwierdzają zasadność kontynuowania działań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Wnioski wynikające z raportu będą wykorzystywane podczas prowadzenia dalszego monitoringu oraz planowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rozdział 12.

Ewaluacja realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030 została przeprowadzona na podstawie wyników monitoringu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, analizy wskaźników monitorowania oraz dokumentacji zgromadzonej w toku realizacji Programu.

Celem ewaluacji było określenie stopnia osiągania celów Gminnego Programu Rewitalizacji, ocena skuteczności podejmowanych działań oraz identyfikacja czynników wpływających na przebieg procesu rewitalizacji.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji przebiega zgodnie z przyjętymi założeniami oraz kierunkami działań określonymi w Programie.

W okresie objętym ewaluacją największy postęp osiągnięto w zakresie przedsięwzięć o charakterze społecznym, edukacyjnym i kulturalnym. Działania skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji przyczyniły się do zwiększenia aktywności społecznej, rozwoju oferty edukacyjnej i kulturalnej oraz poprawy dostępności usług społecznych.

Istotnym elementem procesu rewitalizacji była współpraca jednostek organizacyjnych Gminy Wierzbica, w szczególności Gminnej Biblioteki Publicznej w Wierzbicy, Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży oraz OPS w Wierzbicy - Klubu Senior+, które realizowały wzajemnie uzupełniające się przedsięwzięcia skierowane do dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów.

Przeprowadzona ewaluacja potwierdza, że działania prowadzone przez wskazane jednostki nie miały charakteru odrębnych inicjatyw, lecz stanowiły element zintegrowanego procesu rewitalizacji, odpowiadającego na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Pozytywnie oceniono rozwój współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Gminy, organizacjami pozarządowymi oraz partnerami lokalnymi, co wpłynęło na zwiększenie skuteczności realizowanych przedsięwzięć oraz efektywniejsze wykorzystanie lokalnych zasobów.

W zakresie przedsięwzięć infrastrukturalnych stwierdzono, że realizowane są działania przygotowawcze obejmujące opracowanie dokumentacji projektowej oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych. Aktualny stopień zaawansowania tych przedsięwzięć jest zgodny z harmonogramem wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Analiza wyników monitoringu nie wykazała okoliczności wskazujących na konieczność zmiany celów, kierunków działań ani katalogu podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Wyniki ewaluacji potwierdzają, że realizowane przedsięwzięcia przyczyniają się do osiągania zakładanych efektów społecznych oraz tworzą podstawy do dalszej realizacji procesu rewitalizacji na obszarze Gminy Wierzbica.

Przeprowadzona ewaluacja stanowi podstawę do sformułowania wniosków i rekomendacji dotyczących dalszej realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, przedstawionych w Rozdziale 13.

Rozdział 13.

Wnioski i rekomendacje

Przeprowadzony monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030 wskazują, że realizacja Programu przebiega zgodnie z przyjętymi założeniami oraz kierunkami działań określonymi w GPR.

Analiza stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz osiągania wskaźników monitorowania potwierdza systematyczny postęp we wdrażaniu działań o charakterze społecznym, edukacyjnym i kulturalnym. Realizowane przedsięwzięcia odpowiadają na potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz przyczyniają się do wzmacniania aktywności społecznej i integracji lokalnej społeczności.

Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji sformułowano następujące wnioski:

1. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji przebiega zgodnie z przyjętymi założeniami, a podejmowane działania pozostają zgodne z celami oraz kierunkami działań określonymi w Programie.
2. Największy postęp osiągnięto w zakresie przedsięwzięć społecznych, obejmujących działania edukacyjne, kulturalne, integracyjne i aktywizujące mieszkańców obszaru rewitalizacji.
3. Istotnym elementem realizacji Programu jest współpraca jednostek organizacyjnych Gminy, w szczególności Gminnej Biblioteki Publicznej w Wierzbicy, Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży oraz OPS w Wierzbicy - Klubu Senior+, których działania wzajemnie się uzupełniają i obejmują wszystkie grupy mieszkańców.
4. Przedsięwzięcia infrastrukturalne są realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem, a ich obecny etap obejmuje przygotowanie dokumentacji oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych.
5. Nie stwierdzono okoliczności uzasadniających zmianę celów Gminnego Programu Rewitalizacji ani katalogu podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rekomendacje

W celu zapewnienia dalszej skutecznej realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji rekomenduje się:

1. kontynuowanie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnie z harmonogramem określonym w Gminnym Programie Rewitalizacji;
2. dalsze wzmacnianie współpracy pomiędzy Gminą Wierzbica, jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi oraz partnerami lokalnymi przy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
3. rozwijanie oferty działań społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i integracyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów;
4. kontynuowanie działań zmierzających do pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych przewidzianych w Gminnym Programie Rewitalizacji;
5. prowadzenie systematycznego monitoringu wskaźników oraz gromadzenie danych umożliwiających ocenę postępów realizacji Programu w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Podsumowanie

Przeprowadzony monitoring i ewaluacja potwierdzają, że Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030 jest wdrażany w sposób zgodny z jego założeniami. Podejmowane działania przyczyniają się do osiągnięcia zakładanych efektów społecznych, wzmacniania aktywności mieszkańców oraz rozwoju współpracy lokalnej.

Na podstawie wyników monitoringu i ewaluacji nie stwierdzono przesłanek uzasadniających konieczność zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030. Rekomenduje się kontynuowanie realizacji Programu oraz prowadzenie dalszego monitoringu zgodnie z systemem monitorowania określonym w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Raport z monitoringu i ewaluacji obejmuje pierwszy okres wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023–2030. Przeprowadzona analiza potwierdziła, że działania rewitalizacyjne są realizowane zgodnie z założeniami Programu i odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców. Monitoring wykazał szczególnie pozytywne efekty w obszarze działań społecznych, edukacyjnych i integracyjnych, realizowanych przy współpracy Gminy oraz jej jednostek organizacyjnych. Wyniki raportu stanowią podstawę do dalszego wdrażania Programu i prowadzenia kolejnych ocen jego realizacji.

Na potrzeby sporządzenia niniejszego raportu wykorzystano wyniki badań jakościowych przeprowadzonych w formie wywiadów pogłębionych z przedstawicielami interesariuszy procesu rewitalizacji oraz badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców. Wyniki badań stanowiły materiał uzupełniający analizę wskaźników oraz ocenę stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na potrzeby ewaluacji przeprowadzono anonimowe badanie ankietowe wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Uzyskane wyniki stanowiły materiał uzupełniający ocenę realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Załączniki

1. Monitoring realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica – Załącznik Nr 1;
2. Zestawienie działań w odniesieniu do celów Gminnego Programu Rewitalizacji – Załącznik Nr 2;
3. Monitoring wskaźników realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica – Załącznik Nr 3;
4. Zestawienie przedsięwzięć finansowanych ze środków zewnętrznych w ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica – Załącznik Nr 4;
5. Analiza stopnia osiągnięcia celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica – Załącznik Nr 5.
6. Raport z ankiet i wywiadów.

Raport z monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica został pozytywnie/negatywnie zaopiniowany przez Komitet Rewitalizacji na posiedzeniu w dniu 12.08.2026 r.

Zgodnie z postanowieniami Gminnego Programu Rewitalizacji raport podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Wierzbica.